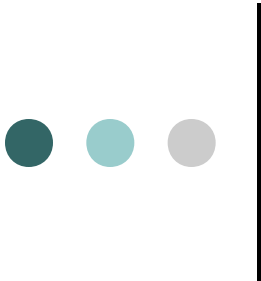

G3c. gaia: CSS estilo-orriak

Iturria: Xabier Arregi

Informatika Fakultatea, UPV/EHU

CSS (Cascading Style Sheet): Estilo-orriak

- HTMLren hedadura:
  - arakatzailleak web orrietako elementuak nola **bistaratu** behar dituen adierazteko eta kontrolatzeko aukera ematen dute estilo-orriek.
  - Diseinu grafikoa zehazten dute, informazioaren aurkezpena.
- *Estilo-arauak* adierazten dira.

Turrustako Estilo-Orriak

- Estilo-orriak HTML orri bati baino gehiagori aplikatzeko mekanismoa.
- Aurkezpen oso baten aspektu grafiko guztiak kontrolatzen dira.
- Erabilera:
  - Estilo-orri batek baino gehiagok HTML orri bati eragin diezaioke.
  - Estilo-orri bat HTML orri askori aplika dakieke. Hala, estilo-orrian egindako aldaketek web-orri guztien diseinua aldaraz dezakete.

Estilo-orrien sintaxia (I)

- Estilo arauak horrela adierazten dira:

- *hautatzailea {erazagupena+}*

non erazagupena den:

propietatea: balioa;

Adb.:

```
<head>  
  <style type="text/css">  
    h1 {color:red}  
    h2 {color:blue}  
    ...  
  </style>  
</head>
```


Estilo-orrien sintaxia (II)

```
hautatzailea1
{
    propietatea11: balioa11;
    propietatea12: balioa12;
    ...
}
hautatzailea2
{
    propietatea21: balioa21;
    propietatea22: balioa22;
    ...
}
...
```


Estilo-orrien kokapena

- `<style>` elementuaren edukia, web-orrian bertan
- Aparteko baliabidea. Baliabide horri erreferentzia egiten zaio `<link>` elementu baten bitartez.
  - Malgutasun handiagoa lortzen da.
  - Atributuak: rel, href, type (target,...)

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0//EN">
<html>
  <head>
    <title> Koldoren orria </title>
    <link rel="stylesheet" href="../css/koldo.css" type="text/css">
  </head>
  <body>
    ...
  </body>
</html>
```

HTML eta estiloak konbinatzeko moduak

```
<html>
<head>
  <title> Izenburua </title>
  <link rel="stylesheet" type="text/css"
        href="http://style.com/cool.css" title="Cool">
  <style type="text/css">
    @import url(http://style.com/basic.css);
    h1 { color: blue }
  </style>
</head>
<body>
  <h1>Urdina da</h1>
  <p style="color: green">Paragrafoa berdea da. </p>
</body>
</html>
```

link elementua

style elementua

import erregela

elementuaren baitako estiloa

Sintaxia.

Hautatzaileak (selector)

- etiketa
- Multzokatuta: etiketa, etiketa
- Testuinguru-etiketak
  - etiketa_arbasoa etiketa
  - etiketa_gurasoa > etiketa
  - aurreko_etiketa + etiketa
- Elementu guztiak hautatzeko: *
- Atributuak
  - etiketa#id_atributuaren_balioa
  - #id_atributuaren_balioa
  - etiketa.class_atributuaren_balioa
  - .class_atributuaren_balioa
  - [atributua]
  - [atributua="balioa"] /*doikuntza zehatza atributubalio*/
  - [atributua~="balioa"] /* zerrendan "balioa" barnean dutenak */

https://www.w3schools.com/css/css_selectors.asp

https://www.quackit.com/css/selectors/css_selectors_grouped_by_specification.cfm

2019/09/19

class eta *id* atributuak hautatzaile gisa

- Batzuetan, *mota bereko elementuei estilo-ezaugarri desberdinak* aplikatu nahi zaizkie. Horrelakoetan *class* edo *id* atributuekin markatzen dira elementu horiek.
  - *Elementu bat baino* gehiago *class* berekoak izan daitezke.
  - *id* atributuaren balioak *bakarra* izan behar du.

class atributua. Adibidea.

```
<html>
  <head>
    <title>titulua</title>
    <style type="text/css">
      h1.goikoa { color: #00ff00 }
      /* CLASS goikoa duten 1 mailako buruko guztiei aplikatzen zaie*/
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1 class="goikoa"> izenburua </h1>
  </body>
</html>
```

```
.goikoa { color: green }
/* CLASS goikoa duten elementu guztiei aplikatzen zaie*/
```


id atributua. Adibidea.

```
<html>
  <head>
    <title>titulua</title>
    <style type="text/css">
      h1#goikoa { color: #00ff00 }
      /* H1 eta id="goikoa" duen elementuari aplikatuko zaio */
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1 id="goikoa"> izenburua </h1>
  </body>
</html>
```

```
#goikoa { color: #00FF00 }
/* id="goikoa" duen elementuari aplikatuko zaio */
```


Sintaxia.

Sasi-hautatzaileak

- Sasi-klaseak: mota bereko elementuen artean nolabaiteko bereizketa egiteko.
  - Adibidez:

```
a:link { color: red }      /* bisitatu gabeko estekak */  
a:visited { color: blue } /* bisitatutako estekak */  
a:hover { color: blue }   /* xagua gainean duten estekak */  
a:active { color: lime }  /* esteka aktiboak */
```
- Sasi-elementuak: elementuen barneko osagaiak bereizteko.
  - Adibidez:
    - Lehenengo lerroa

```
p:first-line { font-variant: small-caps }
```
    - Lehenengo letra

```
p:first-letter { font-size: 200%; float: left }
```


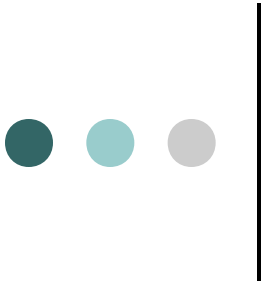
Propietateak.

- Iturburuak (font-ak)
- Testua
- Listak
- Kutxak
- Kokatzea
- Neurriak
- Orri-etenak
- Hondoak/kolorea
- Taulak
- Interfazea
- Bestelakoak

Estilo-orrietako propietate nagusiak

- Iturburuari (*font*) dagozkionak:
  - font-family: letra-moten zerrenda bat
h1 {font-family: courier, times, arial}
  - font-size: tamaina
p {font-size: 8pt}
  - font-stretch: letrak kondentsatu ala hedatu
  - font-style: letra normala ala etzana
p {font-style: italic}
  - font-weight: letren lodiera
p {font-weight: bold}
  - font: ezaugarri guztiak batera

Estilo-orrietako propietate nagusiak (II)

- testuari (*text*) buruzkoak:
  - color: kolorea
    - RGBa edo kolorearen izena erabiltzen da.
  - letter-spacing: letren arteko tartea
  - text-align: lerrokatzea

p {text-align : center}
  - text-decoration: ezaugarri bisualak
  - text-indent: lehenengo lerroa koskatzea
  - word-spacing: hitzen arteko tartea

Estilo-orrietako propietate nagusiak (III)

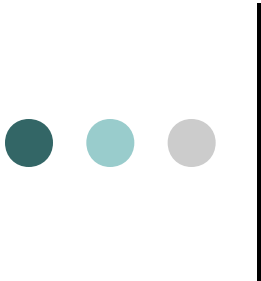
○ Listak

- list-style-position: elementuen marka non jarri
- list-style-type: elementuen marka nolakoa
- list-style-image: elementuen marka moduan irudi bat
- list-style: propietate horiek guztiak

○ Ertzak

- border-color: ertzaren kolorea
- border-width: ertzaren lodiera
- border-style: ertzaren estiloa

Estilo-orrietako propietate nagusiak (V)

- Hondoa
  - background-image: zein irudi erabiliko den. URL bat da balioa
  - background-color: hondoko kolorea
  - background-repeat: nola errepikatzen den
  - background-fixed: finkoa ala scroll-arekin mugitzen dena
  - background-position: irudiaren hasierako posizioa
  - background: aurreko guztiak
- Tamaina
  - line-height
  - height
  - width
  - overflow

Adibideak

- Testuinguru-hautatzaileak:

```
h1 em { color: red }  
/* h1en barruan dauden em (Emphasized) elementu guztiak  
hautatzen dira */
```

- Hautatzaileak, komaz banatuta:

```
h1, h2, h3 { font-family: helvetica }
```

- Erazagupenak:

```
h1 {  
    font-weight: bold;  
    font-size: 12pt;  
    line-height: 14pt;  
    font-family: helvetica;  
    font-variant: normal;  
    font-style: normal; }
```

- Propietateen sintaxi trinkoa:

```
h1 { font: bold 12pt/14pt helvetica }
```


Herentzia

- Elementu batentzat estilo-propietate bat ezartzen bada, bere baitan dauden elementu guztiek propietate hori hartzen dute besterik ezean, baldin eta propietate hori aplikagarria bazaie.

Estiloak aplikatzeko lehentasunak

- Araua: *hurbilena nagusitzen da.*
  - Etiketa batek estiloa definitua badu, hori aplikatzen da.
  - Ez bada estilo-atributurik zehazten elementuan, dokumentuko goi-burukoan dagoen zehaztapena aplikatzen da.
  - Azkenik, burukoan ere ez bada zehaztapen espliziturik aurkitzen, estilo-orria duen fitxategiko informazioa baliatzen da.
  - Oro har, hautatzaile espezifikoenak agintzen duena aplikatzen da.

Laburbilduz

- Erabili HTMLko
  - **style** atributua lineako estilorako
  - **<style>** elementua barne CSS definitzeko
  - **<link>** elementua kanpoko CSS fitxategi bati erreferentzia egiteko
  - **<head>** elementua **<style>** eta **<link>** elementuak gordetzeko
- Erabili CSSko
  - **color** propietatea testu koloreetarako
  - **font-family** propietatea testuen motetarako
  - **Font-size** propietatea testu tamainetarako
  - **border** propietatea ertzetarako
  - **padding** (betegarri) propietateak, elementuaren edukia eta ertzaren arteko (espazioa) tartea
  - **margin** propietatea elementuaren lau alderarako marjina zehazteko